

Úvod do moderních dějin českých zemí pro archiváře

- Rozsah výuky a počet vyučovacích hodin týdně: 2 hodiny týdně
- 13 týdnů (28. 9. – svátek)
- Ukončení: zkouška (3 kredity) – ústní/písemná

- Předpoklady předmětu:
- Základní znalost dějin moderní éry v rozsahu gymnaziálního učiva.
-
- Cíle předmětu:
- Cílem předmětu je seznámení posluchačů s historií českých zemí od osvícenství po rok 1989 ve (středo)evropském kontextu a posílení povědomí o historicko-geografických souvislostech (zopakování a prohloubení znalostí).
-
- Výstupy z učení:
- Posluchači by měli být schopni základní orientace v českých moderních dějinách na úrovni gymnaziální výuky a získat nezbytný základ pro prohloubení studia v dalších ročnících.

Osnova výuky - témata

1. Počátek moderní éry - osvícenství, josefinismus, série válek, hosp. a sociální reformy
2. Napoleonské války a vídeňský kongres
3. Doba předbřeznová – Svatá aliance, Metternich, romantismus a biedermeier, národní obrození, vlastenectví, počátky průmyslové revoluce
4. Vše jinak - revoluce 1848 a její význam a důsledky, společnost v pohybu, Bach
5. Zlatá éra monarchie – rakousko-uherské vyrovnání, prosincová ústava, česká politika a společnost, myšlenkové proudy, hospodářský rozmach, vztah Čechů a Němců, Belle époque
6. Konec iluzí - Velká válka, co jí předcházelo a co přinesla, život v zázemí, TGM a jiní, vznik Československa
7. První republika - politika vnitřní i vnější, hospodářství, kultura, Češi, Němci a cesta k Mnichovu
8. Druhá světová válka - protektorát, Slovensko, domácí a zahraniční odboj, každodenní život, osvobození
9. Nové pořádky - poválečné Československo, únor 1948, stalinismus, procesy, „nová“ společnost, fenomén 60. let v různých kontextech, srpen 1968
10. Normalizace, bezčasí, komunisté, neangažovaná většina, underground, listopad 1989

Struktura přednášky

- Dvouhodinovka bude rozdělena na dvě části: „teoretické velké dějiny“ a „encyklopedické malé dějiny“
- „Malé dějiny“ – dopad velkých dějin na konkrétních příkladech, zajímavé fenomény, příklad Brna, výjimečné (avšak nepříliš známé) osobnosti
- HG rozměr, ukotvení historických událostí v prostoru, proměna životního prostoru – využití dobových a historických (rekonstrukčních) map
- Ukázka dobových dokumentů, diskuze nad nimi (podle časových možností)

O čem budu mluvit?

Velké dějiny:

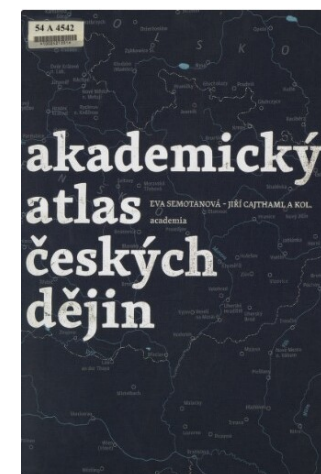
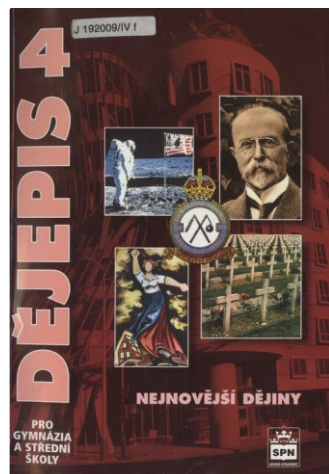
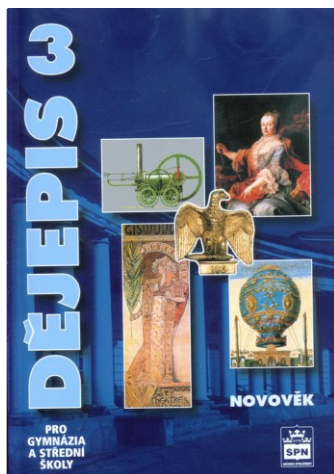
- Osvícenský absolutismus
- Marie Terezie
- Josef II.
- Leopold II.
- Systém reforem státu

Malé dějiny:

- Očkování a epidemie
- Rozvoj Brna jako důsledek ztráty Slezska; evangelíci a migranti
- Stav lesů
- Genealogie - matriky v novém

Literatura

- HLAVAČKA, Milan. *Dějepis pro gymnázia a střední školy*. 3. díl – novověk. Praha 2001 (nebo aktualizovaná vydání)
- KUKLÍK, Jan. *Dějepis pro gymnázia a střední školy*. 4. díl – nejnovější dějiny. Praha 2002 (nebo aktualizovaná vydání)
- *Dějiny zemí koruny české*, sv. II. Praha/Litomyšl 1992 (nebo aktualizovaná vydání)
- Eva SEMOTANOVÁ – Jiří CAJTHAML a kol. *Akademický atlas českých dějin*. Praha 2014
- Český historický atlas <https://cha.fsv.cvut.cz/index.php>

Další literatura a zdroje

- Velké dějiny Zemí Koruny české – nakl. Paseka (příslušné svazky)
- MÜLLER, Helmut M a kol. *Dějiny Německa*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 1995 (překlad z originálu)
- VEBER, Václav a kol. *Dějiny Rakouska*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2009 (původní dílo)
- HORA-HOŘEJŠ, Petr. *Toulky českou minulostí*. Praha, 1996
- *České země v evropských dějinách*, sv. III-IV. Praha/Litomyšl 2006.
- *Kronika českých zemí*. Praha 2012

